

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ბათუმის უმაღლესი საზღვაო საინჟინრო სასწავლებელი ანრი

ეთიკის კოდექსი

ნდ № 2-010118

ვერსია № 2

შემუშავებულია – შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება ბათუმის უმაღლესი საზღვაო საინჟინრო სასწავლებელი ანრის იურიდიული განყოფილების უფროსის გიორგი დიასამიძის მიერ;

დამტკიცებულია – შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება ბათუმის უმაღლესი საზღვაო საინჟინრო სასწავლებელი ანრის გენერალური დირექტორის მიერ (2021 წლის 20 ივლისის სენატის სხდომის დადგენილება, ოქმი N17; გენერალური დირექტორის 2021 წლის 20 ივლისის ბრძანება N81);

ეთიკის კოდექსის მიზნები, ამოცანები, სტანდარტები, ღირებულებები და ნორმები

- ეთიკის კოდექსის მიზანია** ჩამოაყალიბოს და დაამკვიდროს პრინციპები, რომლის მიხედვითაც უნდა იმოქმედონ სასწავლებლის პერსონალმა, პროფესიულმა სტუდენტებმა და მსმენელებმა.
ეთიკის კოდექსი არ მოიცავს ყველა შესაძლო ეთიკურ პრობლემას. მისი მიზანია, პერსონალსა და პროფესიულ სტუდენტებს მიაწოდოს ის სახელმძღვანელო პრინციპები, რომელთა მეშვეობითაც ისინი შეძლებენ იმოქმედონ ეთიკური სტანდარტებისა და წესების შესაბამისად.
- ეთიკის კოდექსის ამოცანებია:**

- 1) პიროვნების ინტერესებისა და შესაძლებლობების შესატყვისი განათლების მიღების, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილება;
- 2) კოლეგიალური და ლოიალური გარემოს ფორმირება და დამკვიდრება;
- 3) პერსონალს, პროფესიულ სტუდენტებს, მსმენელებსა და სასწავლებელში მოღვაწე სხვა პირებს შორის კომუნიკაციური ბარიერების დაძლევა;
- 4) პიროვნული პოტენციალის რეალიზება, თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი კომპეტენციის მქონე პირების მომზადება, შიდა და საგარეო შრომის ბაზარზე პროფესიული განათლების მქონე პირთა კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა, პროფესიულ სტუდენტთა და ფართო საზოგადოების მოთხოვნათა შესაბამისი მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების შეთავაზება და ინტერესებული პირებისათვის;
- 5) ურთიერთპატივისცემის წახალისება;
- 6) პასუხისმგებლობის ამაღლება;
- 7) სახელმწიფოს განვითარებისა და საკუთრივ პროფესიული განათლების სისტემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად ახალი პროფესიონალი კადრების მომზადება.

3. ეთიკის კოდექსის სტანდარტები, ღირებულებები და ნორმები:

წინამდებარე კოდექსი ადგენს სასწავლებლის პერსონალის და პროფესიული სტუდენტების ეთიკის საერთო წესებს, რომელთა დაცვა სავალდებულოა. ეთიკის საერთო წესების დარღვევად მიიჩნევა სასწავლებლის ტერიტორიაზე განხორციელებული შემდეგი ქმედებები:

- 1) ხელის შეშლა სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისათვის;
- 2) სასწავლებლის ქონების დაზიანება, არამიზნობრივად გამოყენება, ტერიტორიის დანაგვიანება, სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების დარღვევა
- 3) სასწავლებელში დაწესებული უნიფორმის ტარების წესების დარღვევა;
- 4) თამბაქოს მოწვევა შენობაში ან საამისოდ ნებადართული ტერიტორიის მიღმა;
- 5) ალკოჰოლური სასმელების შეტანა, გავრცელება ან/და მოხმარება, გარდა ადმინისტრაციის მიერ ნებადართული შემთხვევებისა;
- 6) აზარტული თამაშების ორგანიზება და/ან მათში მონაწილეობის მიღება;
- 7) შეურაცხოვის მიყენება სხვა პირისათვის, ბილწისტიყვაობა;
- 8) ნებისმიერი პირის დისკრიმინაცია.

ბუსსს ანრის ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის ეთიკის ნორმები

ბუსსს ანრის ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი (შემდეგში პერსონალი) ინსტიტუციონალურ და ინდივიდუალურ დონეზე უნდა განამტკიცებდეს საზოგადოებრივ რწმენას სასწავლებლის, როგორც საგანმანათლებლო დაწესებულებისადმი, შექმნას სასწავლო, საწვრთნელი საქმიანობისა და პროფესიული განვითარებისთვის აიცილებელი გარემო, უნდა უფრო ხილვადი სასწავლებლის სახელს და მის შენობაში, თუ გარეთ, იქცეოდეს სასწავლებლის ავტორიტეტისა და დაკავებული თანამდებობის შესაფერისად. პერსონალის საქმიანობა უნდა ეფუძნებოდეს ეთიკის, ზნეობისა და მორალის მაღალ სტანდარტებს, კეთილსინდისიერებასა და პატიოსნებას. უნდა გამოიცილებდეს პერსონალის, მსმენელებისა და პროფესიული სტუდენტების დისკრიმინაციას.

➤ სასწავლებლის პერსონალი ვალდებულია:

- 1) საკუთარი წვლილი შეიტანოს სასწავლებლის განვითარებაში;
- 2) შექმნას არადისკრიმინაციული გარემო სასწავლებლის პერსონალის, მსმენელებისა და პროფესიული სტუდენტებისთვის;
- 3) არ დაუშვას და თავიდან აიცილოს ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევები;
- 4) შექმნას სწავლა/სწავლებისათვის ხელსაყრელი პირობები და გარემო;
- 5) გონივრულად და კეთილსინდისიერად გამოიყენოს სამუშაო დრო;

- 6) ეფექტიანად და მიზნობრივად გამოიყენოს სასწავლებლის კუთვნილი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები;
- 7) არ გამჟღავნოს პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია;
- 8) პატივისცემით მოეპყრას სასწავლებელში დასაქმებულ პირებს, მიუხედავად მათი პროფესიული გამოცდილებისა და პიროვნული თავისებურებებისა;
- 9) ხელი შეუწყოს კოლეგებს შორის ურთიერთდობის ჩამოყალიბებას და აირიდოს პირადი თუ სხვა სახის კონფლიქტების გავლივება;
- 10) არ დაუშვას კოლეგის დამცირება, შეურაცხყოფა, ან ანონიმურად დადანაშაულება;
- 11) იმოქმედოს კოლეგიალობის, პროფესიული სოლიდარობისა და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნისათვის აუცილებელი სხვა პრინციპებისა და ნორმების დაცვით;
- 12) არ მიიღოს პროფესიული სტუდენტისგან, მსმენელისგან ან სხვა დაინტერესებული პირისგან საჩუქარი (ქრთამი);
- 13) გენერალური დირექტორის განკარგულებით ატაროს სასწავლებელში დაწესებული უნიფორმა.

პერსონალის მიერ დადგენილი ეთიკის ნორმების დარღვევის პირველ შემთხვევაში შემოიფარგლება ზეპირი შენიშვნით; იგივე ქმედების 1 წლის განმავლობაში ჩადენის შემთხვევაში - საყვედური პირად საქმეში შეტანით; მესამე შემთხვევაში - შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტა.

ბუსსს ანრის პროფესიული მასწავლებლის და მეზღვაურთა წვრთნისა და სერტიფიცირების ცენტრის ინსტრუქტორის ეთიკის ნორმები

პროფესიული მასწავლებლის და მეზღვაურთა წვრთნისა და სერტიფიცირების ცენტრის ინსტრუქტორის ძირითადი მოვალეობაა:

- 1) თავისი ფუნქცია-მოვალეობები შეასრულოს მაღალი ეთიკური და ზნეობრივი ნორმების დაცვით;
- 2) ჩამოაყალიბოს მაღალი პროფესიული დონის სპეციალისტი, ხელი შეუწყოს მასში შრომისმოყვარეობის, საზოგადოების დანარჩენ წევრთა პატივისცემისა და კანონმორჩილების თვისებების გამომუშავებას;
- 3) პროფესიული ვალდებულების შესრულებისას იყოს დამოუკიდებელი, კეთილსინდისიერი და მიუკერძოებელი;
- 4) პროფესიული საქმიანობისას პროფესიულ სტუდენტებს და/ან მსმენელებს მისცეს სამართლიანობის, ურთიერთპატივისცემის, ადამიანის უფლებების დაცვის, ჯანსაღი ცხოვრების წესისა და გარემოს დაცვის მაგალითი;
- 5) პროფესიულმა მასწავლებელმა სასწავლო პროცესი წარმართოს სასწავლებლის მიერ დამტკიცებული სასწავლო გეგმის მიხედვით;
- 6) მეზღვაურთა წვრთნისა და სერტიფიცირების ცენტრის ინსტრუქტორმა საწვრთნელი პროცესი წარმართოს დამტკიცებული პროგრამის მიხედვით;
- 7) დარგის, შესაბამის სფეროში მიმდინარე ცვლილებების შესაბამისად გაანახლოს სასწავლო, მოსამზადებელი კურსის თემატიკა და სტრუქტურა, მუდმივად სრულყოფდეს მისი წარმართვის მეთოდოლოგია;
- 8) პასუხისმგებელია მასზე დაკისრებული ფუნქციების კომპეტენტურად შესრულებაზე და მუდმივად ზრუნავს ცოდნის განახლებასა და გაღრმავებაზე;
- 9) პროფესიული მასწავლებელი პროფესიულ სტუდენტებს უწევს ინტელექტუალურ და აკადემიურ ხელმძღვანელობას სასწავლებლის მიერ დადგენილი საკონსულტაციო განრიგის შესაბამისად (პროფესიული მასწავლებლის დატვირთვის ნაწილი), ასევე დამატებით, პროფესიული სტუდენტის საჭიროების გათვალისწინებით; ეხმარება პროფესიულ სტუდენტს სასწავლო პროცესში წარმოქმნილი სირთულეების გადალახვასა და საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევაში;

- 10) ლექციაზე შედის დროულად, სათანადოდ მომზადებული და ორგანიზებული, არ უშვებს ლექციის განსაზღვრულ დრომდე დასრულების ან/და არასაპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევებს; ეფექტურად იყენებს სწავლებისათვის, წვრთნისთვის, მომზადებისთვის განკუთვნილ დროს სასწავლო, საწვრთნელი, მოსამზადებელი პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად;
- 11) დანიშნულ დროს, დადგენილი წესის შესაბამისად ატარებს გამოცდას და აფასებს ყველა გამოცხადებული პროფესიული სტუდენტის, მსმენელის ცოდნას;
- 12) ქმნის პირობებს გამჭვირვალე აკადემიური გარემოს შესაქმნელად, პროფესიულ სტუდენტებს აწვდის ამომწურავ ინფორმაციას შეფასების სისტემის შესახებ; შეიმუშავებს და ნერგავს სწავლებისა და შეფასების ისეთ მეთოდებს, რაც გამორიცხავს პლაგიატს;
- 13) აღიარებს და იცავს ინტელექტუალურ საკუთრებას, მათ საავტორო უფლებებს;
- 14) იცავს კონფიდენციალობას პროფესიული სტუდენტების, მსმენელების, კოლეგებისა თუ სწავლების, მომზადების პროცესში ჩართული სხვა პირების შესახებ, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;
- 15) იჩენს თანაბარ (არაფამილიარულ) ყურადღებას ყველა პროფესიული სტუდენტის, მსმენელის მიმართ განურჩევლად სქესის, რასის, ენის, რელიგიის, ეროვნული ან სოციალური წარმოშობის, ქონებრივი მდგომარეობის ან სხვა ნიშნისა; ზრუნავს, რომ ყველა პროფესიულმა სტუდენტმა, მსმენელმა მიიღოს ხარისხიანი განათლება, მიუხედავად მათი სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებისა თუ შეზღუდული შესაძლებლობისა;
- 16) პატივს სცემს პროფესიულ სტუდენტთა, მსმენელთა აზრებს, უქმნის მათ ყველა პირობას იდეებისა და შეხედულებების თავისუფლად გამოსახატავად; ხელს უწყობს განსხვავებული აზრის პატივისცემის კულტურის დამკვიდრებას;
- 17) თავისუფალია რელიგიური მრწამსის არჩევაში, ამავე დროს პატივს სცემს განსხვავებულ შეხედულებებს; არ ეწევა პროფესიულ სტუდენტებთან რელიგიურ და პოლიტიკურ პროპაგანდას;
- 18) არ იყენებს პროფესიულ ან ინსტიტუციურ პრივილეგიებს პირადი მიზნებისათვის;
- 19) არ იღებს პროფესიული სტუდენტისაგან, მსმენელისგან საჩუქარს ან სხვა სახის სარგებელს მაღალი შეფასებისა თუ მისთვის სხვა უპირატესობის მინიჭების სანაცვლოდ;
- 20) არ იყენებს პროფესიული სტუდენტის, მსმენელის ფიზიკურ და ინტელექტუალურ შრომას ან პოტენციალს პირადი მიზნებისათვის;
- 21) არ იყენებს პროფესიულ სტუდენტს, მსმენელს რაიმე სახის შეურაცხყოფას; მათთან ურთიერთობისას იცავს საზოგადოებაში დამკვიდრებულ ზნეობრივ ნორმებს;
- 22) ინარჩუნებს სიმშვიდეს კონფლიქტურ სიტუაციებში, ისმენს პროფესიულ სტუდენტთა, მსმენელთა აზრს და იღებს ობიექტურ და სამართლიან გადაწყვეტილებებს;
- 23) მეტყველებს სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით;
- 24) უფრთხილდება სასწავლებლის მატერიალურ-ტექნიკურ რესურსებს, იყენებს დანიშნულებისამებრ და გამორიცხავს რესურსების გამოყენებას თვითნებურად, პირადი მიზნებისათვის;
- 25) უფრთხილდება სასწავლებლის რეპუტაციასა და პრესტიჟს;
- 26) სასწავლებლის სახელით საჯარო განცხადების/კომენტარის გაკეთების შემთხვევაში იცავს ეთიკის კოდექსსა და სხვა პირთა უფლებებს. თუ განცხადება/კომენტარი არ არის დაკავშირებული პროფესიულ საქმიანობასთან, სავალდებულოდ აღნიშნავს, რომ განცხადება/კომენტარი გამოხატავს მის პირად პოზიციას;
- 27) პროფესიულ სტუდენტებთან, მსმენელებთან ურთიერთობას წარმართავს ისეთი ფორმით, რაც საფრთხეს არ უქმნის პედაგოგის მიერ სტუდენტის სწავლის შედეგის ობიექტურ და სამართლიან შეფასებას.

- 28) გამოავლენს აკადემიური არაკეთილსინდისიერების (სიყალბის/პლაგიატის) შემთხვევას (არსებობის შემთხვევაში) კომპეტენციის ფარგლებში იკვლევს გამომწვევ მიზეზს და იღებს შესაბამის ზომებს მსგავსი ქმედებების აღსაკვეთად.
- 29) ვალდებულია ხელი შეუწყოს ბუსსს ანრის საქმიანობის განვითარებასა და პოპულარიზაციას, კოლეგებთან, ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალთან კეთილგანწყობილი ურთიერთობების დამკვიდრებას, ამისათვის:
- ✓ აქტიურად მონაწილეობს სასწავლებლის საზოგადოებრივ საქმიანობაში;
 - ✓ არ ერთვება ისეთ საქმიანობაში, რაც ხელს შეუშლის სასწავლებლის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების სრულყოფილად შესრულებას;
 - ✓ პატივისცემით ეპყრობა დამხმარე პერსონალს და დაწესებულებაში დასაქმებულ სხვა პირებს, მიუხედავად მათი პროფესიული გამოცდილებისა და პიროვნული თავისებურებებისა;
 - ✓ ხელს უწყობს კოლეგებს შორის ურთიერთნდობის ჩამოყალიბებას და თავს არიდებს პირადი თუ სხვა სახის კონფლიქტების გაღვივებას;
 - ✓ კოლეგის მიერ გამოყენებული სწავლის მეთოდების შეფასებისას არის კორექტული;
 - ✓ გამორიცხავს კოლეგის დამცირებას, შეურაცხყოფას, ან ანონიმურად დადანაშაულებას;
 - ✓ მოქმედებს კოლეგიალობის, პროფესიული სოლიდარობისა და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნისათვის აუცილებელი სხვა პრინციპებისა და ნორმების დაცვით

ბუსსს ანრის ეთიკის კოდექსის უხეშ დარღვევად ჩაითვლება პროფესიული მასწავლებლის და/ან ინსტრუქტორის შემდეგი ქმედება:

- 1) პროფესიული სტუდენტის, მსმენელის შესაძლებლობის პირადი სარგებლის მიზნით გამოყენება;
- 2) პროფესიული სტუდენტისგან, მსმენელისგან სასწავლებელში დასაქმებულისგან ან სხვა დაინტერესებული პირისგან საჩუქრის/თანხის მიღება სარგებლის სანაცვლოდ ან პირიქით.

ბუსსს ანრის ეთიკის კოდექსის დარღვევის გამო პროფესიული მასწავლებლის, ინსტრუქტორის პასუხისმგებლობის სახესა და ზომას კონკრეტული დარღვევის შინაარსის, ხასიათისა და გარემოების გათვალისწინებით, შინაგანაწესის საფუძველზე, განსაზღვარებს სასწავლებლის ადმინისტრაცია.

პასუხისმგებლობა ეთიკის დარღვევისათვის

- 1) ბუსსს ანრის ეთიკის კოდექსის დარღვევა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის, სასწავლებლის შინაგანაწესისა და ხელშეკრულების შესაბამისად.
- 2) დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების შესახებ საკითხის აღძვრის უფლება აქვს სასწავლებლის ნებისმიერ პერსონალსა და პროფესიულის სტუდენტს/მსმენელს.
- 3) ეთიკის კოდექსის დარღვევაზე რეაგირების მიზნით გენერალური დირექტორის ბრძანებით 3 წლის ვადით იქმნება ეთიკის დარღვევის დამდგენი კომისია (ეთიკის საბჭო) შემდეგი შემადგენლობით:
 - ✓ გენერალური დირექტორი (მუდმივმოქმედი)
 - ✓ ხარისხის განვითარებისა და უზრუნველყოფის სამსახური უფროსი (მუდმივმოქმედი)
 - ✓ სასწავლო პროცესის მენეჯერი (მუდმივმოქმედი)
 - ✓ იურიდიული განყოფილების უფროსი (მუდმივმოქმედი)
 - ✓ პროფესიული განათლების მასწავლებელი (არანაკლებ 5 პროფესიული მასწავლებლის წარდგინებით),
 - ✓ პროფესიულის სტუდენტი (არანაკლებ 30 აქტიური სტუდენტის სტატუსის მქონე პირის წარდგინებით)
 - ✓ მეზღვაურთა წვრთნისა და სერტიფიცირების ინსტრუქტორი (არანაკლებ 2 ინსტრუქტორის წარდგინებით)

- 4) კომისია საკმიანობას წარმართავს წინამდებარე კოდექსით და სასწავლებლის შინაგანაწესით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად.
- 5) ამ კოდექსით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენის გამო დისციპლინურ წარმოებას ახორციელებს ეთიკის საბჭო.
- 6) დისციპლინური წარმოების განხორციელებისას პერსონალს, პროფესილის სტუდენტს ან მსმენელს უფლება აქვს:
 - ა) წერილობითი ფორმით მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება მის მიმართ დისციპლინური წარმოების დაწყების შესახებ;
 - ბ) დაესწროს მის მიმართ დისციპლინური წარმოების საკითხის განხილვას, ისარგებლოს დაცვის უფლებით;
 - გ) მიაწოდოს ეთიკის საბჭოს თავის ხელთ არსებული ინფორმაცია და მტკიცებულებები;
 - დ) მონაწილეობა მიიღოს ეთიკის საბჭოს მიერ მოპოვებული მტკიცებულებების გამოკვლევაში;
 - ე) მოითხოვოს, მის მიმართ დისციპლინური წარმოების საკითხი განხილულ იქნეს საჯაროდ და განსაზღვროს პირები, რომელთა სხდომაზე მონაწილეობა მიაჩნია მართებულად.
 - ვ) სასამართლოში გაასაჩივროს სასწავლებლის მიერ მის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილება.
- 7) ეთიკის საბჭო უფლებამოსილია:
 - ა) მოსთხოვოს პერსონალს, პროფესიულის სტუდენტს, ან მსმენელს საკუთარი მოქმედების ზეპირი ან/და წერილობითი აღწერა და განმარტება;
 - ბ) მრავალმხრივ და სრულყოფილად გამოიკვლიოს წარდგენილი ინფორმაცია, მტკიცებულებები, გარემოებები;
 - გ) ამ კოდექსით გათვალისწინებული დარღვევისათვის პერსონალს, პროფესიულის სტუდენტს, ან მსმენელს შეუფარდოს შესაბამისი პასუხისმგებლობის სახე და ზომა.
- 8) დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე ეთიკის საბჭოს გადაწყვეტილებას ხელს აწერს სასწავლებლის გენერალური დირექტორი, რომელიც უფლებამოსილია არ დაეთანხმოს ეთიკის საბჭოს გადაწყვეტილებას და უკან დაუბრუნოს საკითხი განსახილველად.
- 9) დისციპლინური წარმოების საკითხის განხილვისას მტკიცების ტვირთი აწევს სასწავლებელს. დისციპლინური წარმოების განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილება უნდა იყოს დასაბუთებული და ემყარებოდეს საქართველოს კანონმდებლობით და სასწავლებლის ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული წესით მოპოვებულ მტკიცებულებებს.
- 10) ამ კოდექსში აღნიშნული შემთხვევების გარდა, სასწავლებლის ეთიკის საბჭო უფლებამოსილია განიხილოს და პერსონალს, პროფესიულის სტუდენტს, ან მსმენელს დააკისროს ამ კოდექსით გათვალისწინებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის ერთ-ერთი ზომა, ისეთი ქმედების ჩადენის შემთხვევაში, რომელიც საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულ დასჯად ქმედებას განეკუთვნება.